

Helyi egyedi védelem alatt álló elemek

Helyi védelem alatt álló épületek

Sorszám	Utca	Hrsz.	Rendeltetése
1.	Fakavölgyi út	0148/15	Pince/présház
2.	Fakavölgyi út	0150/4	Pince/présház
4.	Hegyaljai utca	730/1	Heinz ház
5.	Kossuth L. utca	212/1-8	Volt cselédházak
6.	Kamonkői utca	789	Farkas villa
7.	Aranykagyló utca	811	Lakóház és istálló
8.	Iharos utca	0106	Lakóház
9.	Iharos utca	0109/19	Pince/présház
10.	Antal-hegy	0103	Medosz üdülő
11.	Aranykagyló utca	814	Pince/présház
12.	Iharos utca	0109/20	Pince/présház
13.	Kossuth L. utca	010/13	Eszterházy pince
14.	Külsőhegyi utca	1012	Pince/présház
15.	Külsőhegyi utca	093/1	Pince/présház
16.	Külsőhegyi utca	093/9	Pince/présház
17.	Külsőhegyi utca	1059	Pince/présház
18.	Majális utca	516	Pince
19.	Antal pince	0101	Pince

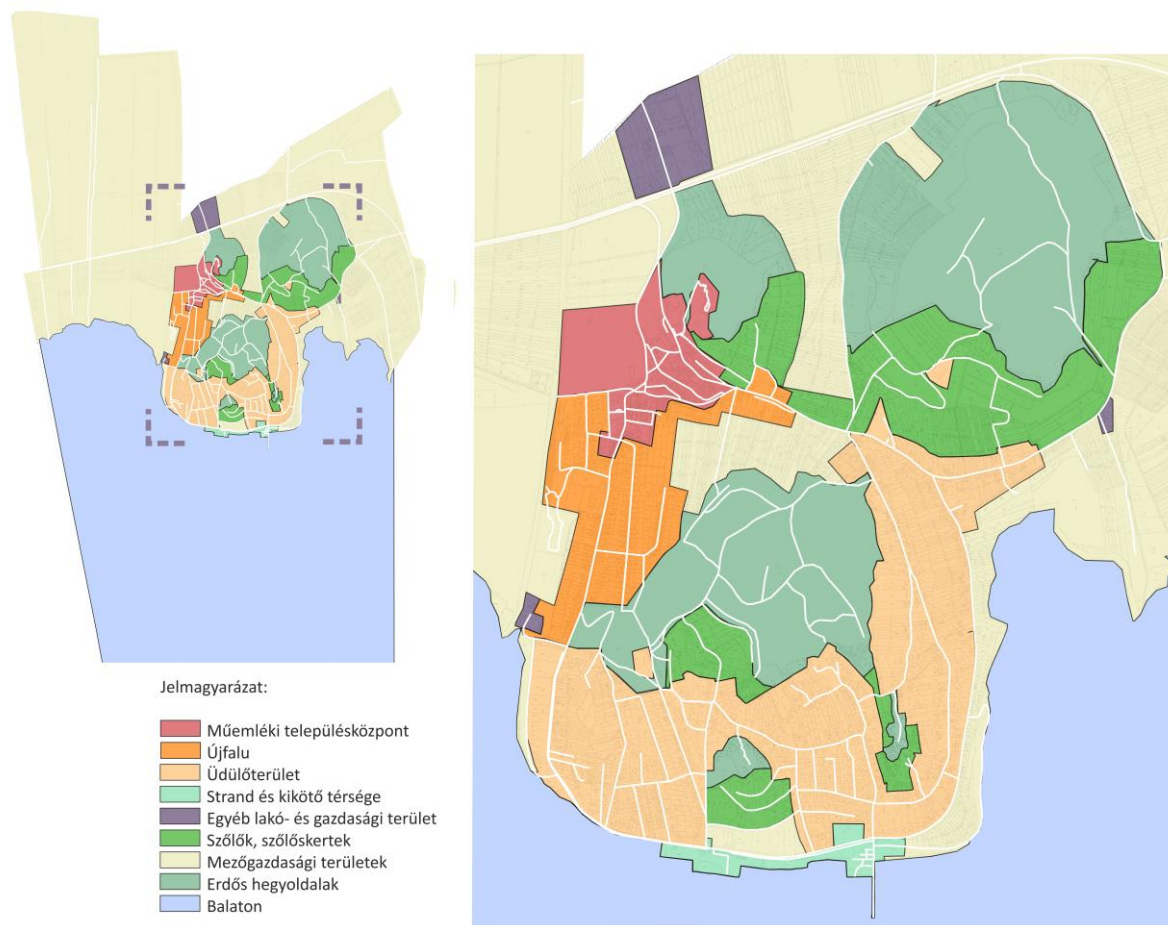
Helyi védelem alatt álló objektumok

Sorszám	Utca	Hrsz.	Rendeltetése
20.	Kossuth L. utca	183	Kőszobor
21.	Kossuth L. utca	0105	Kőkereszt
22.	71-es út	018	Kőkereszt
23.	Kisfaludy utca	11	Kőkereszt
24.	Rókarántói utca	1060	Kőkereszt
25.	Rókarántói utca	0139/38	Kőkereszt
26.	Kossuth L. utca	092/47	Kőkereszt

Helyi értékvédelmi terület

Sorszám	Területlehatárolás
a.)	Külsőhegyi út – Iharos – Réhelyi út – 1083/2 hrsz árok – 1070/2, 1050 hrsz út – Hálás tető felőli belterülethatár által határolt terület

Településképi szempontból meghatározó területek

a 19/2017 (XII.27.) önkormányzati rendelethez

Természet- és tájvédelmi szempontból növénytelepítésre javasolt fajok listája

A Nemzeti Park által telepítésre javasolt növényzet

Az alábbi jegyzék ajánlás, a felsoroltakon kívül számos további honos növényfaj megtalálható, alkalmazható. A jegyzék a települési területeken ajánlott növényfajokat, kertészeti kultúrát tartalmazza, nemesített növények alkalmazásával.

Védett fajok nem gyűjthetők és nem telepíthetők!

Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják.

A lakóterület kertje:

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

- gyepterületek:

Kialakításuknál a lakókertben az egyetlen fajból álló, fajszegény gyepek helyett a területen előforduló több fűfaj és más alacsony lágyszárú növényzet használatával virágos gyepek létesítése javasolt. Kialakítása természetes úton, vagy fűmag keverék vetésével történhet. (Pl. Sport keverékkel megerősödő gyepe Margitsziget keverékkel és apró díszítő lágyszárúakkal fajgazdag, természetes hatású pázsit telepítése.) A gyepek szélein, vagy a kevésbé taposott foltokban a környék szép vadvirágai {üzögnek kertészeti változatai} ültethetők.

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyepek kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliata*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)

- A fű felületét apró növésű lágyszárúak díszíthetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajsziú ördög szem (*Scabiosa ocreoleuca*), kakukkfű (*Thymus sp.*), veronika fajok (*Veronica sp.*), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyepek széleinél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növésű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak felületét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb felület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkúszó, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

- Alacsony növésű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus sp.*), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), arany sáfrány (*Crocus aureus*), csupor nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus*

caryophyllus), búzavirág (*Centaurea cyanus*), habszegfű fajok (*Silene* sp.), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

- Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*), estike (*Hesperis matronalis*), mezei margaréta (*C. leucanthemum*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*), tűzliliom (*Lilium bulbiferum*), pálmaliliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa* sp.), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszáj (*Antirrhinum majus*), kerti fátyolvirág (*Gypsophila elegans*), báránnyarok (*Amaranthus hypochondriacus*), nagy meténg (*Vinca major*)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsóp (*Hypossus officinalis*), levendula (*Lavandula angustifolia*), rozsmaring (*Rosmarinus officinalis*), kerti ruta (*Ruta graveolens*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum*, *T. sp.*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*), szurokfű (*Origanum vulgare*)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*), tűztövis (*Pyracantha coccinea*), egybibés galagonya (*Craetegus monogyna*), nyári orgona (*Buddleia davidii*), mályva (*Hibiscus siriacus*)

- felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*), sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), tatár lonc (*Lonicera tatarica*), magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*), borostyán (*Hedera helix*), kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*), ligeti szőlő (*Vitis silvestris*), bíboros hajnalka (*Ipomoea purpurea*), lila akác (*Wisteria sinensis*)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), fehér varjúháj (*Sedum album*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*), borsos varjúháj (*Sedum acre*), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

A lakótelek fái:

A régi falusi kertekben jellemzőek a haszonfák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágta ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus* sp.), vadkörte (*Pyrus pyrastrer*), tölgy (*Quercus* sp.), tájfajták

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*), kajszibarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), mandula (*Prunus dulcis*), szilva (*Prunus domestica*), meggy (*Prunus cerasus*), cseresznye (*Cerasus* sp.), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*), eperfa (*Morus alba*), szőlő (*Vitis vinifera*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus ideaus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*), egres (*Ribes uva-crispa*), mogoró (*Corylus avellana*)

Sajátos hangulatot adhat a különféle díszzőkők (*Cucurbita pepo*), a kúszó bab (*Phaseolus* sp.), napraforgó (*Helianthus annuus*) mértéktartó alkalmazása.

A lakótelken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gyeplő, néhány árnyékot adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísznövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (*Pelargonium zonale*).

Közterületek, parkok növényzete:

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra. Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a lágyszárúak, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt. A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett lágyszárúak esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

- Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*), vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petrae*)

-További ajánlott fafajok:

mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), virágos v. mannakőris (*Fraxinus ornus*), madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Színezheti az összetételt egy-egy rezgő nyár (*Populus tremula*), nyír (*Betula pendula*), eperfa (*Morus alba*).

- Cserjék:

madárbirs (*Cotoneaster* sp.), cserszömörce (*Cotinus coggygria*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kecskerágó (*Euonymus* sp.), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), mogyoró (*Corylus avellana*)

A lakóterületeknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

Külterületeken ajánlott növényzet:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltipince mellett diófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyepek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakot szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea* sp)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőtellek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuják (*Thuja occidentalis*) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél (út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.

Kerülendő, inváziós növényfajok

Az adventív fajok betelepítését minden áron meg kell akadályozni!

Az adventív fajok ellenőrizhetetlen mértékű szaporodásukkal a növényzet összetételében, a települési és természetes zöldfelületekben óriási károkat okoznak, terjeszkedésük meg nem állítható. Ide sorolható pl. a bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), akác (*Robinia pseudo-acacia*), aranyvessző (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*), ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*).

Az inváziós növények listája

1143/2014. EU rendelet

az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprúcserje	<i>Baccharis halimifolia</i>
Kaliforniai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
Vízijácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
Perzsa medvetalp	<i>Heracleum persicum</i>
Sosnowsky-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>
Hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
Fodros átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
Nagyvirágú toálma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
Sárgavirágú toálma	<i>Ludwigia peploides</i>
Sárga lápbuzogány	<i>Lysichiton americanus</i>
Közönséges süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
Keserű hamisüröm	<i>Parthenium hysterophorus</i>
Ördögfarok keserűfű	<i>Persicaria perfoliata</i>
Kudzu nyílgyökér	<i>Pueraria montana</i> var. <i>lobata</i>

Várhatóan 2017-ben az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
Vékonylevelű átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
Bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
Felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
Kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
Óriásrebarbara	<i>Gunnera tinctoria</i>
Tollborzfü	<i>Pennisetum setaceum</i>

	Alternanthera philoxeroides
	Microstegium vimineum

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet

a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	Robinia pseudo-acacia
amerikai kőris	Fraxinus americana
bálványfa	Ailanthus altissima
keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
fekete fenyő	Pinus nigra
erdei fenyő	Pinus silvestris
gyalogakác	Amorpha fruticosa
kései meggy	Prunus serotina
zöld juhar	Acer negundo

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	Phytolacca americana
japánkeserűfű fajok	Fallopia spp.
kanadai aranyvessző	Solidago canadensis
magas aranyvessző	Solidago gigantea
parlagfű	Ambrosia artemisiifolia
selyemkóró	Asclepias syriaca
süntők	Echinocystis lobata

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet

a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), keserű csucsor (*Solanum dulcamara*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranka fajok (*Cuscuta* spp.).

1. függelék

a 19/2017 (XII.27.) önkormányzati rendelethez

Szigliget egyedi tájértékei

- 1./ Avasi templomrom 1168 hrsz
- 2./ Régi síremlékek 1168 hrsz
- 3./ Réhelyi utca képe
- 4./ Lakóház - 1151 hrsz Réhelyi út
- 5./ Lakóház és mellék-épület - 1147 hrsz Réhelyi út
- 6./ Lakóház, Réhelyi út - 1142 hrsz
- 7./ Lakóház, Réhelyi út - 1136/2 hrsz
- 8./ Nádtetős lakóház Réhelyi út – 1122 hrsz
- 9./ Lakóház – Réhelyi út 1117 hrsz
- 10./ Öregfalú, történeti településrész
- 11./ Vár épületeinek és falainak romjai
- 12./ Történeti támfalak Várhegy déli oldalán, 08/2 hrsz
- 13./ Római katolikus templom – Kisfaludy utca - 11 hrsz
- 14./ Eszterházy kastély és parkja – Kossuth utca, - 125 hrsz
- 15./ Park és véderdő -Sportpálya és Tapolca-patak között – 220/2 hrsz
- 16./ Tapolca-patak természetes szakasza - 0163 hrsz
- 17./ Várhegy és Antalhegy alatti szőlők
- 18./ MEDOSZ üdülő – Antal-hegy déli oldalán 01013 hrsz
- 19./ Ravatalozó - 0104/71 hrsz
- 20./ Temetői síremlékek - 0104/71 hrsz
- 21./ Temetői kereszt - 0104/71 hrsz
- 22./ Szentháromság kápolna - Rókarántó - 0139/38 hrsz
- 23./ Wass Albert emlékhely – 1165 hrsz
- 24./ Egervíz-patak kettős nyárfasorral - 071 hrsz
- 25./ Kerékpárutat kísérő nyárfasor – 078 hrsz
- 26./ Lakóház – Arany-kagyló út – 908 hrsz
- 27./ Hársfák csoportja Aranykagyló u, 828 hrsz ingatlan előtt
- 28./ Ikerház – Aranykagyló utca, 827 hrsz
- 29./ Lakóház – Aranykagyló utca – 818 hrsz
- 30./ Lakóház –Aranykagyló utca 63. – 816 hrsz
- 31./ Présház – Aranykagyló utca 59. – 814 hrsz
- 32./ Lakóház – Aranykagyló utca 55 – 812 hrsz
- 33./ Lakóház – Aranykagyló utca 53. – 811 hrsz
- 34./ Présház – Kamonkői út 4. – 808 hrsz
- 35./ Présház – Kamonkői út 6. – 807 hrsz
- 36./ Kilátópont – Kamonkői út 6. – 792 hrsz előtt
- 37./ Utcakép – Kamonkői u. 6 elől
- 38./ Felújított présház- Kamonkői u 20 – 801 hrsz
- 39./ Felújított présház – Kamonkői u. 22 – 799 hrsz
- 40./ Lakóház – Belsőhegyi utca 8. - 785 hrsz
- 41./ Lakóház – Belsőhegyi utca 6. – 786 hrsz
- 42./ Lakóház – Aranykagyló utca – 747/2 hrsz
- 43./ Volt hegyközségi pince – Hegyalja u. – 730/1 hrsz
- 44./ Lakóház – Hegyalja u. 13. – 709 hrsz
- 45./ Lakóház – Hegyalja u. – 732 hrsz
- 46./ Lakóház – Hegyalja u. 12. – 734/1 hrsz
- 47./ Lakóház – Aranykagyló utca – 719 hrsz
- 48./ Lakóház – Antal-hegy – 0109/20 hrsz

- 49./ Lakóház és melléképület – Soponyai út 1. – 421 hrsz
- 50./ Kilátópont – Soponyai u 1 elől a vár felé
- 51./ Kis gazdasági épület és szőlő – Soponyai út 5. – 430 hrsz
- 52./ Utcakép – Soponyai út elejéről a vár felé
- 53./ Lakóház – Soponyai út 18 – 444/1 hrsz
- 54./ Régi pince – Soponyai út 25 – 451 hrsz
- 55./ Lakóház, kút – Soponyai út 28 – 454 hrsz
- 56./ Nyárfasor – Soponyai úttal párhuzamosan – 0158 hrsz
- 57./ Kis lakóház – Majális utca – 516 hrsz
- 58./ Kis Lakóház – Majális utca – 507/1 hrsz
- 59./ Nádtetős lakóház – Balaton u. 7. – 596 hrsz
- 60./ Nádtetős lakóház, bazaltkő támfallal – Fakavölgyi út – 703 hrsz
- 61./ Présház -Fakavölgyi út 12 – 705 hrsz
- 62./ Lakóház, mellék-épület, udvar – Fakavölgyi út 18 – 707/3 hrsz
- 63./ Csapadékvíz elvezető árok és műtárgyak – Réhelyi út több pontján
- 64./ Nyárfasor – Királyné szoknyája és strand, kikötő közötti útnál – 886 hrsz
- 65./ Lakóház – Külsőhegyi út – 1047 hrsz
- 66./ Kőkereszt – Rókarántó út 1043 hrsz ingatlan előtt
- 67./ Régi kis pince – Rókarántó út – 1041 hrsz
- 68./ Nyaraló – Külsőhegyi út – 1104 hrsz
- 69./ Szőlőhegyi pince – Külsőhegyi út – 1012 hrsz

A felmérést készítette 2010-ben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság.